

LUOTTAMUSMIEHEN VALINTA

LUOTTAMUSTA	3
LUOTTAMUSMIESVALINNAT	4
YLEISTÄ	4
Valinta-aika	4
Toimikausi	4
Luottamusmiehen valinta toimikauden aikana	4
Vaalikelpoisuus	5
VAALITOIMIKUNTA	5
Vaalitoimikunnan valinta	5
Vaalitoimikunnan tehtävät	5
EHdokASASETTELU	6
Ehdokasasettelu tehdään	6
Ehdokasasettelukokous	6
Kirjallinen ehdokasasettelu	6
VAALIT	6
Äänestys	6
Urnavaali vaalikokouksissa tai -tilaisuuksissa	7
Postivaali	8
Sähköinen vaali ja postivaali	8
Ääntenlasku	8
Vaaliasiakirjojen säilyttäminen	8
Päälouottamusmiehen ehdokassuoja	8
KUN VALINNAT ON TEHTY	9
Valinnan virallistaminen	9
Erimielisyydet luottamusmiehen valinnassa	9
LUOTTAMUSMIEHEN VALINTA TYÖEHTOSOPIMUKSITTAIN	10
LUOTTAMUSMIESVAALIEN TARKISTUSLISTA	12
LIITTEET	13
Ehdokasasettelu / ilmoitustaululle	14
Ehdotus luottamusmieheksi	15
Valintakokouksen pöytäkirja (yksi ehdokas)	17
Valintakokouksen pöytäkirja (useita ehdokkaita)	19
Ehdokaslista äänestystä varten	21
Äänestyslippu	23
Vaalikokouksen pöytäkirja	27
Valinnasta ilmoittaminen	29
Luottamushenkilöt ilmoitustaululle	31

LUOTTAMUSTA

Työ on merkittävä osa ihmisen elämää. Työelämän laatu, reiluus ja kehitys vaikuttavat olennaisesti ihmisten hyvinvointiin. Järjestäytyneillä työpaikoilla kehitys ei ole ylhäältä tai ulkoapäin johdettua, vaan perustuu aitoon yhteistoimintaan.

Työntekijät ovat oman työnsä parhaita asiantuntijoita ja järjestäytymällä he osoittavat halunsa ja kykynsä vaikuttaa työnsä kehitykseen. Yhteisten asioiden ajamiseksi valitaan myös työpaikkojen luottamusmiehet.

Luottamusmiesvalinnoilla kasvatetaan luottamusta työpaikan sisällä, mutta luottamusmiehetkään eivät voi toimia yksin. Järjestäytyneiden työntekijöiden näkemykset työyhteisön ja -tehtävien kehittämisestä ovat luottamusmiesten tärkeimmät ohjenuorat. Yhdessä, työyhteisössä, näihin asioihin vaikuttaminen on reilun yhteistoiminnan perusta.

Tästä materiaalista löytyvät perusohjeet luottamusmiesvalintojen tekemiseksi. Lisäksi käytössä on PAMin hallituksen hyväksymät luottamusmiesvalintasäännöt. Lisätietoja valintojen järjestämisestä saa PAMin aluetoimistoista sekä osoitteesta www.pam.fi/luottamusmiesvaalit.

LUOTTAMUSMIESVALINNAT

PAMin jäsenillä on oikeus valita keskuudestaan luottamusmies. Luottamusmies toimii pamilaisten työntekijöiden edustajana työpaikalla.

Luottamusmiehen tulee olla yrityksen työntekijä ja tuntea työpaikan olosuhteet.

Luottamusmiehen ja varaluottamusmiehen valinnat on järjestettävä niin, että kaikilla PAMin jäsenillä, joita luottamusmies edustaa, on mahdollisuus osallistua valintaan. Alakohtaisista luottamusmiessopimuksista, jotka ovat osa kunkin alan työehtosopimusta, on sovittu työnantaja- ja työntekijäliittojen välillä.

Luottamusmiesvalinnan jälkeen valittu luottamusmies täyttää ilmoituslomakkeen valinnasta. Ilmoituslomake ja muut valintamateriaalit löytyvät PAMin nettisivuilta osoitteesta pam.fi/luottamusmiesvaalit.

Luottamusmies on näissä luottamusmiesvalintaohjeissa yleisnimitys kaikista luottamusmiehistä.

YLEISTÄ

Valinta-aika

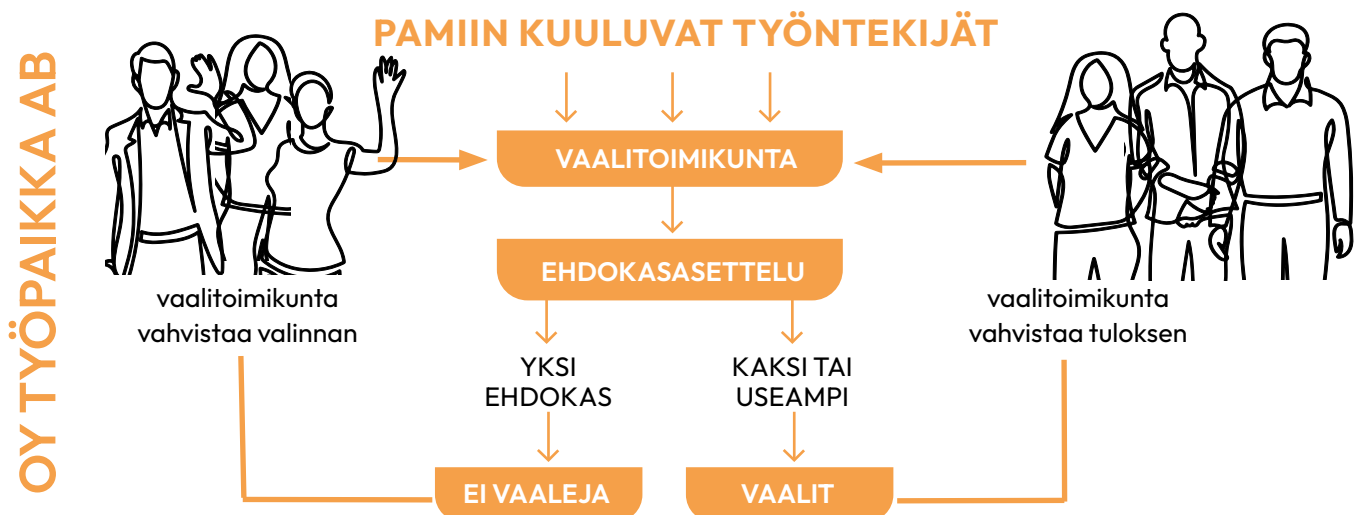
Pamilaisissa yrityksissä luottamusmiesvalinnat järjestetään pääsääntöisesti kunkin parittoman vuoden loka-joulukuussa, joka toinen vuosi. Kun työpaikalle valitaan ensimmäistä kertaa luottamusmies tai kun edellinen luopuu tehtävästään, voidaan valinnat tehdä milloin tahansa.

Toimikausi

Luottamusmiehen toimikausi alkaa parillisen vuoden alusta ja kestää kaksi (2) vuotta. Toimikaudet ovat 1.1.2024–31.12.2025, 1.1.2026–31.12.2027 jne.

Luottamusmiehen valinta toimikauden aikana

Jos työpaikalla ei ole ennen ollut luottamusmiestä tai luottamusmies eroaa tehtävästään työpaikan vaihdon tai muun syyn takia, valitaan uusi luottamusmies. Varaluottamusmies toimii luottamusmiehen sijaisena siihen saakka, kunnes uusi varsinainen luottamusmies on valittu. Uuden luottamusmiehen toimikausi alkaa heti valintojen jälkeen.

Valittu luottamusmies hoitaa tehtävää jäljellä olevan toimikauden loppuun saakka.

Poikkeuksena vaalivuonna (esimerkiksi 2023, 2025, 2027) valittu luottamusmies jatkaa suoraan seuraavalle kaksivuotiskaudelle.

Esimerkki 1

Työpaikan luottamusmies vaihtaa työpaikkaa kesken kauden keväällä 2024. Työpaikalla tulee järjestää uudet valinnat. Uuden luottamusmiehen toimikausi jatkuu 31.12.2025 saakka.

Esimerkki 2

Työpaikan luottamusmies vaihtaa työpaikkaa kesken kauden keväällä 2023 (vaalivuosi). Työpaikalla tulee järjestää uudet valinnat. Uuden luottamusmiehen kausi jatkuu seuraavan kaksivuotiskauden loppuun saakka eli 31.12.2025 asti.

Vaalikelpoisuus

Työssä käyvillä PAMin jäsenillä tulee olla mahdollisuus esittää, olla ehdokkaana, äänestää ja tulla valituksi oman työpaikkansa luottamusmieheksi tai vara-luottamusmieheksi. Eläkeläis- ja opiskelijajäsenet eivät ole vaalikelpoisia. PAMin jäsenyyden tulee olla voimassa, kun asettuu ehdolle tai ehdottaa henkilöitä luottamusmiehiksi.

VAALITOIMIKUNTA

Vaalitoimikunnan valinta

Yrityksen PAMiin kuuluvat työntekijät valitsevat keskuudestaan vaalitoimikunnan. Vaalitoimikunnan jäsenten tulee työskennellä samalla sopimusallalla, jolle luottamusmies valitaan. Vaalitoimikunnan suositeltava koko on vähintään kolme PAMin jäsentä.

Vaalitoimikunnan kokoonkutsujana tai vaalitoimikuntana voivat toimia myös liiton toimihenkilöt. Luottamusmiestehtäviin ehdolle asettuvien on hyvä jäädä itsensä vaalitoimikunnasta. Vaalitoimikuntana ei voi toimia ammattiosaston johtokunta.

Vaalitoimikunnan tehtävät

- vastaa valintojen oikeudenmukaisesta toimittamisesta
- hoitaa valintoihin liittyvän tiedottamisen
- vastaa ehdokasasettelun aikatauluttamisesta ja käytännön järjestelyistä
- järjestää mahdolliset luottamusmiesvaalit
- huolehtii, että äänestäminen tapahtuu oikeudenmukaisesti
- huolehtii, ettei äänestyspaikalla tehdä vaalityötä (urnavaali)
- tekee vaalipöytäkirjat
- huolehtii vaalisalaisuuden säilymisestä
- huolehtii vaalimateriaalin säilytyksestä vaalin ajan
- arkistoi vaalimateriaalin (ks. kohta vaaliasiakirjojen säilyttäminen)

EHDOKASASETTELU

Ehdokasasettelussa luottamusmiesehdokkaiksi esitetään yritykseen työsuhteessa olevia PAMiin kuuluvia työntekijöitä, jotka työskentelevät saman työehtosopimuksen piirissä ja samalla toimialueella kuin valittava luottamusmies. Sen henkilön, joka ehdottaa luottamusmiestä, tulee olla PAMin jäsen* ja kyseistä luottamusmiesehdokkaalta tulee olla suostumus ehdokkuuteen. Itseään ei voi ehdottaa.

Ehdokasasettelussa asetetaan ehdolle sekä luottamusmiesehdokkaat että varaluottamusmiesehdokkaat.

Työpaikalla kaikkien PAMin jäsenten tulee saada tieto siitä, että työpaikalle valitaan luottamusmies. PAMin jäsenillä on mahdollisuus asettua ehdokkaaksi, äänestää ja osallistua valintaan lukuun ottamatta eläkeläis- ja opiskelijajäseniä.

Ehdokasasettelu tehdään

- a. ehdokasasettelukokouksessa tai
- b. kirjallisesti.

Ehdokasasettelukokous

Ehdokasasettelukokouksesta on ilmoitettava työntekijöille hyvissä ajoin, kuitenkin vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta.

Ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

- kokouksen aika ja paikka
- työehtosopimus, jonka piiriin luottamusmies valitaan
- toimialue, jolle luottamusmies valitaan.

Jos ehdokasasettelukokous järjestetään työpaikalla, työnantajalle tulee tehdä ilmoitus viimeistään 7 päivää ennen kokousta, ellei luottamusmiessopimuksessa ole muuta sovittu.

*poikkeuksena vähittäiskaupan esihenkilöiden luottamusmiesvalinnoissa ehdokkaan ja ehdottajan tulee olla joko PAMin tai KEY:n jäseniä

Kirjallinen ehdokasasettelu

Ilmoituksessa ehdokasasettelusta on käytävä ilmi:

- ehdokasasetteluaika
- työehtosopimus, jonka piiriin luottamusmies valitaan
- toimialue, jolle luottamusmies valitaan
- minne ja miten ehdokkaat ilmoitetaan
- Kirjallisen ehdokasasettelun on kestävä vähintään 7 päivää.

Jos tehtävään on ehdotettu vain yhtä henkilöä, vaaleja ei tarvitse järjestää. Vaalitoimikunta vahvistaa luottamusmiesvalinnan.

Jos ehdokkaita on johonkin tehtävään kaksi tai enemmän, järjestetään vaalit.

VAALIT

Vaalitoimikunta huolehtii vaalien järjestämisestä, ääntenlaskennasta ja vaalisalaisuudesta.

Vaalitoimikunta huolehtii, että äänestäminen tapahtuu sellaisella tavalla, sellaiseen aikaan ja uurnavaalissa sellaisilla paikoilla, että kaikilla äänioikeutetuilla jäsenillä on mahdollisuus äänestää.

Äänestys

- Äänioikeus on kaikilla niillä, joiden jäsenyys on voimassa ennen vaalin alkamista. Vastuu jäsentien oikeellisuudesta on jäsenellä itsellään.
- Äänestysissä on äänestäjillä oltava käytössään ehdokaslistaukset.
- Ehdokaslistauksessa mainitaan sukunimi, etunimi, ammatti ja työskentelypaikka.
- Ehdokkaat listataan sukunimen mukaan aakkosissa. Ehdokkaat voidaan myös numeroida luvusta 2 alkaen.
- Jos valinnat järjestetään työpaikalla, siitä on ilmoitettava työnantajalle huomioiden kunkin työehtosopimusten määräykset.
- Valtakirjalla ei voi äänestää.

Urnavaali vaalikokouksissa tai -tilaisuuksissa

Vaalikokous

PAMiin kuuluvat työntekijät voivat järjestää vaalikokouksen, jossa todetaan ehdokkaat ja järjestetään tarvittaessa urnavaali ehdokkaiden välillä.

Vaalitilaisuudet

Jos kyseessä on yritys, jolla on monta toimipaikkaa, voidaan järjestää vaalitilaisuus/tilaisuuksia urnavaalia käyttäen.

Näin se tapahtuu

Vaalitoimikunta järjestää äänestämistä varten lukittavan vaaliurnan ja huolehtii siitä, että ääniä säilytetään lukittuna koko vaalin ajan. Vaaliurna/urnat avataan vasta vaalin päätyttyä.

- Ennen vaalitoimituksen alkua vaalitoimikunta toteaa käytettävissä olevien äänestyslippujen määrän. Äänestyslippuja on hyvä olla ylimääräisiä.
- Jäsenen äänioikeus tarkistetaan äänioikeutettujen listauksesta ennen äänestyslipun antamista ja samalla merkitään ääni käytetyksi.
- Ensimmäinen äänestämään saapuva jäsen tarkastaa, että vaaliurna on tyhjä. Tämä kirjataan pöytäkirjaan.
- Äänestäjä merkitsee äänestysohjeen mukaisesti äänestyslippuun joko ehdokkaan nimen tai numeron. Äänestyslippuun ei saa tehdä muita merkintöjä.
- Äänestäjä antaa äänestyslipun taitettuna vaalitoimikunnalle, joka merkitsee sen varmennetuksi ääneksi (leima tai nimikirjaimet).
- Äänestäjä pudottaa äänestyslipun vaaliurnaan.

Vastuu siitä, että jäsentiedot ovat PAMin rekisterissä oikein, on jäsenellä itsellään.

- 1** Vaalivirkailija toteaa äänestäjän henkilöllisyyden ja äänioikeuden.

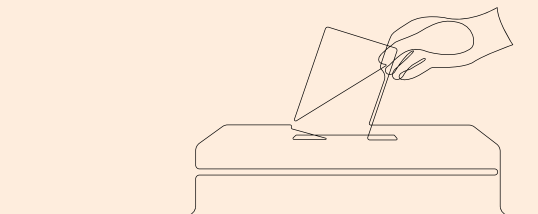

- 2** Äänestäjä saa äänestyslipun ja äänestämisestä laitetaan merkintä äänioikeutettujen luetteloon.

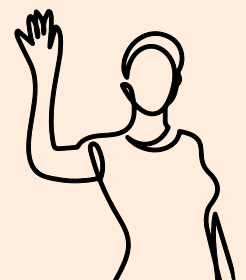
Äänestäjä merkitsee äänestyslippuun ehdokkaan nimen tai numeron, äänestysohjeen mukaisesti. Äänestyslippuun ei saa tehdä muita merkintöjä.

- 3** Vaalivirkailija leimaa äänestyslipun ja äänestäjä pudottaa leimatun äänestyslipun itse urnaan.

- 4** Äänestäjä poistuu.

Postivaali

Jos yhteisen äänestysajan ja -paikan järjestäminen on hankalaa, voidaan järjestää postivaalit.

Postivaalissa pitää varmistaa äänestäjän äänioikeuden toteaminen ja vaalisalaisuuden säilyminen. Postivaalia järjestettäessä tulee ottaa huomioon postin kulku.

Äänestysmateriaali sisältää

- äänestysohjeen
- ehdokaslistauksen
- äänestyslipun
- äänestystodistuksen
- vaalikuoren, johon äänestyslippu suljetaan
- palautuskuoren, johon vaalikuori ja äänestystodistus suljetaan.

Ehdokaslistauksessa mainitaan ehdokkaiden

- sukunimi
- etunimi
- ehdokasnumero tarvittaessa
- ammatti
- toimipaikka tai työskentelypaikka

Sähköinen vaali

Sähköinen äänestäminen tapahtuu ulkopuolisella vaalijärjestelmällä ja äänestysjärjestelmän ohjeiden mukaisesti:

- Äänestäjä tunnistetaan vahvalla tunnistautumisella.
- Äänestäjä voi äänestää vain kerran.
- Jäsenyyden tulee olla voimassa ennen äänestysajan alkamista.

Vastuu jäsentietojen oikeellisuudesta PAMin jäsenrekisterissä on jäsenellä itsellään.

Ääntenlasku

Äänestysajan päätyttyä suoritetaan lopullinen ääntenlaskenta.

Äänten mennessä tasan ratkaistaan tulos arpomalla.

Vaaliasiakirjojen säilyttäminen

Kaikki vaaliasiakirjat säilytetään vähintään sääntöjen mukaisen valitusajan.

Säilytettäviä asiakirjoja ovat

- ehdokasasetteluilmoitus
- mahdolliset äänestysliput
- äänioikeutettujen listaus
- pöytäkirjat (säilytettävä vähintään valitun luottamusmiehen toimikauden ajan).

Liitolla ja/tai ammattiosastolla on oikeus nähdä vaaliasiakirjat.

Pääluottamusmiehen ehdokassuoja

Pääluottamusmiesehdokkaalla on ehdokassuoja, jonka edellytyksenä on, että ehdokas itse ilmoittaa ehdokkuudestaan kirjallisesti työnantajalle.

KUN VALINNAT ON TEHTY

Valinnan virallistaminen

Luottamusmiehen valinnasta on tehtävä välittömästi ilmoitus PAMiin sähköisellä tai paperilomakkeella, jotka löytyvät osoitteesta pam.fi/luottamusmies-vaalit. Ilmoituksen tekee valittu luottamusmies. PAM ilmoittaa valinnasta työnantajalle sekä ammattiosastolle. Luottamusmiehen asema on virallinen vasta, kun työnantajalle on ilmoitettu valinnasta kirjallisesti.

Vaalitoimikunta tai valittu luottamusmies ilmoittaa yrityksen työntekijöille luottamusmiesvalinnan tuloksesta mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa valinnasta. Vaalitoimikunta tai valittu luottamusmies ilmoittaa valinnasta parhaaksi katsomallaan tavalla.

Vinkki

Valitun luottamusmiehen tiedot voidaan ilmoittaa yrityksen työntekijöille esimerkiksi työpaikan intranetissä, ilmoitustaululla tai lähettämällä sähköpostia työntekijöille.

Erimielisyydet luottamusmiehen valinnassa

Vaalien järjestelyistä moittiminen

Jos valintoihin liittyvissä järjestelyissä on moitittavaa, luottamusmiehen toimialueelle kuuluva PAMin jäsen voi valittaa asiasta. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun valinnan ilmoitusaika on päättynyt. Ilmoitusaika on viikko valinnan vahvistamisesta. Valitus osoitetaan sen ammattiosaston johtokunnalle, mihin valittu luottamusmies kuuluu.

Ennen päätöksen tekemistä tulee ammattiosaston johtokunnan kuulla valintoja hoitanutta vaalitoimikuntaa ja käydä vaalimateriaali läpi. Tätä tehtäessä tulee mukana olla PAMin toimihenkilö. Jos valittu

luottamusmies on johtokunnan jäsen, tulee hänen jäädä itsensä johtokunnan päätöksenteossa ja mahdollisessa äänestyksessä. Vaalitoimikuntaan kuulunut ei voi jälkikäteen moittia vaalitoimikunnan vahvistamaa valintaa.

Ammattiosaston päätöksestä voi jokainen luottamusmiesvalintaan oikeutettu jäsen valittaa PAMin hallitukselle 30 päivän kuluessa. PAMin hallitus päättää asiasta lopullisesti.

Luottamusmiehen vaihtaminen

Perustellusta syystä, jos luottamusmies laiminlyö tehtävänsä tai ylittää valtuutensa, voivat PAMin jäsenet, joita luottamusmies edustaa, vaatia uutta luottamusmiesvalintaa.

Jos vähintään puolet PAMiin järjestäytyneistä luottamusmiehen toimialueella työskentelevistä työntekijöistä vaatii luottamusmiehen vaihtamista, voivat he osoittaa vaatimuksen uuden valintaprosessin käynnistämisestä sen ammattiosaston johtokunnalle, johon luottamusmies kuuluu. Vaatimuksesta tulee ilmetä vaatimuksen perusteet ja vaatijat.

Ammattiosaston johtokunta käsittelee vaatimuksen ja antaa kirjallisen vastauksen kuultuaan toimessa olevaa luottamusmiestä sekä PAMin toimihenkilöä.

Se ammattiosaston johtokunta, mihin luottamusmies kuuluu, tekee päätöksen mahdollisesta luottamusmiestehtävän päättämisestä, uuden valintaprosessin käynnistämisestä sekä ilmoittaa liitolle tehtävän päättymisestä. PAM ilmoittaa päätöksestä työnantajalle. Jos vaihdettavaksi vaadittu luottamusmies on ammattiosaston johtokunnan jäsen, hänen on jäädävä itsensä johtokunnan päätöksenteossa ja mahdollisessa äänestyksessä.

Ammattiosaston päätöksestä voi jokainen luottamusmiesvalintaan oikeutettu jäsen valittaa PAMin hallitukselle 30 päivän kuluessa. PAMin hallitus päättää asiasta lopullisesti.

LUOTTAMUSMIEHEN VALINTA TYÖEHTOSOPIMUKSITTAIN

(pääsopimusalat)

KAUPAN TYÖEHTOSOPIMUS

Vähintään 30 työntekijän yritykseen valitaan pääluottamusmies. Alle 30 työntekijän yritykseen valitaan luottamusmies.

Jos yrityksellä on useampia toimipaikkoja tai se toimii maantieteellisesti laajalla alueella, voidaan paikallisesti sopia, että pääluottamusmiehen lisäksi valitaan toimipaikkakohtaiset tai alueelliset luottamusmiehet.

Asiasta sovitaan kirjallisesti työnantajan ja pääluottamusmiehen välillä.

Jos valinnat järjestetään työnantajan tiloissa, on siitä ilmoitettava työnantajalle viimeistään 7 vuorokautta ennen vaalia.

VÄHITTÄISKAUPAN ESIHENKILÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS

Vähittäiskaupan esihenkilöt voivat valita keskuudestaan luottamusmiehen, joka edustaa yrityksen esihenkilöitä. Luottamusmieheksi voidaan valita joko PAMin tai KEY:n jäsen. Valittu luottamusmies edustaa sekä pamilaisia että keyläisiä.

Jos esihenkilöt eivät valitse keskuudestaan omaa edustajaa, niin heitä edustaa työntekijöiden keskuudestaan valitsema luottamusmies, jonka valintaan esihenkilöt voivat osallistua.

KIINTEISTÖPALVELUALAN TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

Päuluottamusmies valitaan yritykseen, jossa työskentelee vähintään kolme työntekijää.

Valtakunnallisiin tai muuten laajalla maantieteellisesti alueella toimiviin yrityksiin voidaan valita myös alueelliset pääluottamusmiehet.

Jos luottamusmiehiä esitetään valittavaksi yrityksen jollekin työehtosopimusosalalle enemmän kuin yksi, on valinnasta sovittava työnantajan kanssa.

Jos yritykseen on valittu useita alueellisia pääluottamusmiehiä, he voivat valita keskuudestaan yrityksen pääluottamusmiehen.

Paikallisluottamusmies voidaan valita yritykseen, kunhan asiasta sovitaan kirjallisesti työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken.

Jos valinnat järjestetään työnantajan tiloissa, on siitä ilmoitettava työnantajalle viimeistään 7 vuorokautta ennen vaalia.

Luottamusmiesten valinnasta tarkemmin Kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen Liite 3 Luottamusmiessopimus 3 §.

Huom!

**Esihenkilö ei voi olla
työntekijöiden luottamusmies.**

MATKAILU-, RAVINTOLA- JA VAPAA-AJAN PALVELUITA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

Yritykseen, jolla on yksi tai useampi toimipaikka, valitaan pääluottamusmies.

Jos yrityksellä on useampia toimipaikkoja, voidaan myös paikallisesti sopia, että yritys jaetaan tarkoituksenmukaisiin alueisiin, joihin valitaan alueelliset pääluottamusmiehet.

Lisäksi sellaisiin toimipaikkoihin, joissa on vähintään 20 työntekijää, voidaan valita toimipaikkakohtaiset luottamusmiehet.

Työnantaja ja pääluottamusmies (tai alueellinen pääluottamusmies) voivat kuitenkin kirjallisesti sopia siitä, että toimipaikkakohtaisen luottamusmiehen valinnan edellytyksenä oleva työntekijämäärä on tässä mainittua pienempi tai suurempi.

Esihenkilöt voivat valita keskuudestaan luottamusmiehen, joka edustaa yrityksen esihenkilöitä. Tällaisella luottamusmiehellä on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin toimipaikkakohtaisella luottamusmiehellä sekä oikeus työstä vapautukseen ja korvaukseen.

Jos esihenkilöt eivät ole valinneet itselleen luottamusmiestä, heitä edustavat työntekijöiden luottamusmiehet.

Jos valinnat järjestetään työnantajan tiloissa, on siitä ilmoitettava työnantajalle viimeistään 14 vuorokautta aikaisemmin.

VARTIOINTIALAN TYÖEHTOSOPIMUS

Yritykseen valitaan pääluottamusmies. Valtakunnallisiin tai muuten laajalla maantieteellisellä alueella toimiviin yrityksiin voidaan valita myös alueelliset tai toimipaikkakohtaiset luottamusmiehet.

Yrityksessä sovitaan luottamusmiesten toiminta-alueista.

Jos valinnat järjestetään työnantajan tiloissa, on siitä ilmoitettava työnantajalle viimeistään 14 vuorokautta ennen vaalia.

**PAMIN MUIDEN ALOJEN
LUOTTAMUSMIES-
MÄÄRÄYKSET
LÖYDÄT KUNKIN ALAN
TYÖEHTOSOPIMUKSESTA.**

LUOTTAMUSMIESVAALIEN TARKISTUSLISTA

☐ 1. Selvitä yrityksen ja soveltamisalan luottamusmiesjärjestelmä (www.pam.fi/tyoehtosopimukset)

☐ 2. Vaalitoimikunnan valinta (vähintään 3 henkilöä)

☐ 3. Ehdokasasettelu

Kaikilla työpaikan PAMiin kuuluvilla jäsenillä tulee olla tieto, että ehdokasasettelu on käynnissä.

Ehdokasasettelu tehdään joko

A) Ehdokasasettelukokouksessa

a. Ehdokasasettelukokouksesta on ilmoitettava työntekijöille hyvissä ajoin, kuitenkin vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta.

b. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi

- kokouksen aika ja paikka
- työehtosopimus, jonka piiriin luottamusmies valitaan
- toimialue, jolle luottamusmies valitaan.

B) Kirjallisena ehdokasasetteluna

Ehdokasasetteluilmoituksesta (liite 1) on käytävä ilmi

- ehdokasasetteluaika: kirjallisen ehdokasasettelun on kestävä vähintään 7 päivää
- työehtosopimus, jonka piiriin luottamusmies valitaan
- toimialue, jolle luottamusmies valitaan
- minne ja miten ehdokkaat ilmoitetaan.

☐ 4. Valinta

Jos ehdokkaita on yksi, valinta vahvistetaan

a) Vaalikokouksessa kokous vahvistaa valinnan (valintokokouksen pöytäkirja sivulla 17)

b) Kun ehdokasasettelu on tehty kirjallisesti, vaalitoimikunta vahvistaa valinnan (valintokokouksen pöytäkirja sivulla 17)

Jos ehdokkaita on useampi, niin järjestetään vaali.

☐ 5. Ääntenlasku

Ääntenlaskun jälkeen vaalitoimikunta täyttää pöytäkirjan (vaalikokouksen pöytäkirja sivulla 27)

☐ 6. Valinnan virallistaminen

- Valittu luottamusmies täyttää luottamusmiesilmoituksen joko sähköisenä tai paperilomakkeella (valinnasta ilmoittaminen sivulla 29)
- PAM ilmoittaa valinnasta työnantajalle lomakkeen saapumisen jälkeen.
- Luottamusmies tiedottaa työntekijöille valinnasta.
- Vaalitoimikunta arkistoi vaaliasiakirjat

Vinkki:

Ehdokasasettelusta voi tiedottaa esim. työpaikan ilmoitustaululla ja intranetissä, kirjeellä, lehdessä ja sosiaalisessa mediassa.

Vinkki:

Ehdokkaat voidaan ilmoittaa esim. sähköpostilla vaalitoimikunnan jäsenelle, nimettyyn postilaatikkoon tai tietylle nimetylle henkilölle (joka ei itse asetu ehdolle).

LIITTEET

(yrityksen nimi)

LUOTTAMUSMIEHEN JA VARALUOTTAMUSMIEHEN VALINTA

(yrityksen nimi ja y-tunnus)

Palvelualojen ammattiliittoon kuuluvat työntekijät voivat valita keskuudestaan luottamusmiehen ja varaluottamusmiehen.

Valittujen henkilöiden toimikausi on _____ - _____ (pp.kk.vv–pp.kk.vv)

Ehdokkaita voidaan esittää ajalla _____ - _____ (pp.kk.vv–pp.kk.vv)

Ehdokkaan ja ehdottajan tulee olla työsuhteessa yritykseen ja ehdokkaan tulee antaa suostumuksensa ehdokkuuteen.

Valittuihin luottamusmiehiin noudatetaan _____ alan
työehtosopimusta ja sen osana olevaa luottamusmiessopimusta.

Jos kumpaankin tehtävään ehdotetaan määräaikaan mennessä vain yhtä henkilöä, valitaan heidät tehtäviin ehdokasasettelun päättyttyä. Jos jompaankumpaan tehtävään ehdotetaan useampaa henkilöä, järjestetään vaali myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

Ehdokas ja hänen suostumuksensa ilmoitetaan vapaamuotoisesti _____

mennessä osoitteeseen _____

tai sähköpostilla _____

Terveisin vaalitoimikunta

EHDOTAN LUOTTAMUSMIEHEKSI

Yritys / työpaikka: _____

Ehdotan luottamusmieheksi

Nimi: _____

Työpaikka: _____

Ehdokkaan suostumus: _____

Ehdotan varaluottamusmieheksi

Nimi: _____

Työpaikka: _____

Ehdokkaan suostumus: _____

Ehdottajan nimi: _____

Ehdottajan allekirjoitus: _____

Palauta lomake viimeistään _____ klo _____

Osoite: _____

Sähköposti: _____

Ohje vaalitoimikunnalle:

Työpaikan pamilaiset voivat ilmoittaa ehdokkaansa vaalitoimikunnalle tällä lomakkeella tai ehdokkaat voidaan ilmoittaa esimerkiksi sähköpostilla vaalitoimikunnan jäsenelle, nimettyyn posilaatikkoon tai tietyille nimetyille henkilölle (joka ei itse asetu ehdolle).

VALINTAKOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA (ehdokkaista yksi)

Luottamusmiehen ja varaluottamusmiehen valinta

Yritys/Työpaikka: _____

Aika: _____

Paikka: _____

Valintakokouksessa läsnä:

Puheenjohtaja: _____

Sihteeri: _____

Jäsenet: _____

1. Ehdokkaiden toteaminen ja luottamusmiehen valinta

Koska kumpaankin luottamusmiestehtävään oli asetettu vain yksi ehdokas, ei vaalia järjestetty.

Todettiin, että _____ valittiin yrityksen luottamusmieheksi ja
_____ varaluottamusmieheksi.

Valittujen luottamushenkilöiden toimikausi on _____ - _____

2. Pöytäkirjan tarkistaminen

Pöytäkirja tarkistettiin välittömästi. Vakuudeksi

puheenjohtaja

sihteeri

VALINTAKOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA (useita ehdokkaita)

Luottamusmiehen ja varaluottamusmiehen valinta

Yritys/Työpaikka: _____

Aika: _____ Paikka: _____

Valintakokouksessa läsnä:

Puheenjohtaja: _____

Sihteeri _____

Jäsenet: _____

1. Ehdokkaiden toteaminen ja luottamusmiehen valinta

Luottamusmiehen valinta

Ehdokkaita luottamusmiestehtävään oli useita:

Varaluottamusmiehen valinta

Varaluottamusmiesehdokkaita oli useita:

2. Todettiin, että valitaan vaalitoimikunta (jos ei ole aikaisemmin jo valittu) ja järjestetään äänestys _____ .
(vaalitapa)

3. Päätettiin, että äänestysaika on _____ – _____

4. Kokouksen päättäminen

5. Pöytäkirjan tarkastaminen

Pöytäkirja tarkistettiin välittömästi. Vakuudeksi

puheenjohtaja

sihteeri

EHDOKASLISTA ÄÄNESTYSTÄ VARTEN

EHDOKASLISTA ÄÄNESTYSTÄ VARTEN

Nro	Sukunimi	Etunimi
Ammatti		
Toimipaikka tai työskentelypaikka		
Nro	Sukunimi	Etunimi
Ammatti		
Toimipaikka tai työskentelypaikka		
Nro	Sukunimi	Etunimi
Ammatti		
Toimipaikka tai työskentelypaikka		
Nro	Sukunimi	Etunimi
Ammatti		
Toimipaikka tai työskentelypaikka		

ÄÄNESTYSLIPPU

Työpaikan nimi:

Äänestän luottamusmieheksi

Äänestän varaluottamusmieheksi

Tämä on sisäpuoli

LUOTTAMUSMIES-
VAALIT

LUOTTAMUSMIES-
VAALIT

ÄÄNESTYSLIPPU

Työpaikan nimi:

Äänestän pääluottamusmieheksi

Äänestän varapääluottamusmieheksi

Tämä on sisäpuoli

LUOTTAMUSMIES-
VAALIT

LUOTTAMUSMIES-
VAALIT

VAALIKOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Luottamusmiesvaali

Yritys/työpaikka: _____

Aika: _____ Paikka: _____

Valintakokouksessa läsnä:

Puheenjohtaja: _____

Sihteeri: _____

Jäsenet: _____

1. Ehdokkaiden toteaminen ja varapääluottamusmiehen valinta

Luottamusmiestehtävään oli ehdolla _____ henkilöä:

☐ Ensimmäinen urnavaalissa äänestänyt on tarkistanut, että vaaliurna on tyhjä.

Äänioikeutettuja oli _____. Ääniä annettiin _____, joista _____ hylättyä ääntä.

Äänet jakautuivat seuraavasti: _____

Äänten mennessä tasan suoritettiin arvonta, jonka voitti _____

_____ valittiin _____ (yrityksen nimi) luottamusmieheksi.

_____ valittiin _____ (yrityksen nimi) varaluottamusmieheksi.

Valittujen luottamusmiesten toimikausi on _____ - _____

2. Pöytäkirjan tarkistaminen

Pöytäkirja tarkistettiin välittömästi. Vakuudeksi

puheenjohtaja

sihteeri

VALINNASTA ILMOITTAMINEN

VALINNASTA ILMOITTAMINEN

Luottamusmiehen nimi	Hetu /jäsennumero
Puh.	
Sähköposti	

Yrityksen virallinen nimi
Y-tunnus
Yrityksen osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Työnantajan sähköposti (osoite, johon PAM lähettää ilmoituksen valinnasta)
Työpaikan nimi (jos eri kuin virallinen)

Tehtävä	
☐ Pääluottamusmies	☐ Luottamusmies
☐ Varapääluottamusmies	☐ Varaluottamusmies
☐ Joku muu, mikä	
Valintapäivä	
Toimikausi alkaa	Toimikausi päättyy

Lähetä lomake PAMin aluetoimistoon heti valinnan jälkeen.

TYÖPAIKKASI LUOTTAMUSHENKILÖT

Tehtävä:

Nimi

Sähköposti

Puhelin

Tavoitettavissa

Tehtävä:

Nimi:

Sähköposti:

Puhelin:

Tavoitettavissa:

PAMin toimistot

Helsinki-Uusimaa

Säästöpankinranta 2 A, 9. krs
PL 154, 00531 Helsinki
helsinki-uusimaa@pam.fi

Jyväskylä

Torikeskus, Väinönkatu 11
40100 Jyväskylä
jyvaskyla@pam.fi

Kouvola

Urheilijankuja 6
45100 Kouvola
kouvola@pam.fi

Kuopio

Asemakatu 22-24, 4. krs
70100 Kuopio
kuopio@pam.fi

Lahti

Rautatienkatu 21 B, 3. krs
15110 Lahti
lahti@pam.fi

Oulu

Uusikatu 22, 4. krs
90100 Oulu
oulu@pam.fi

Pori

Isolinnankatu 24, 3. krs
28100 Pori
pori@pam.fi

Rovaniemi

Rovakatu 8
96100 Rovaniemi
rovaniemi@pam.fi

Tampere

Aleksis Kiven katu 18 B, 3. krs
33210 Tampere
tampere@pam.fi

Turku

Yliopistonkatu 15 B 19
20100 Turku
turku@pam.fi

Vaasa

Pitkäkatu 38 C
65100 Vaasa
vaasa@pam.fi

www.pam.fi/
luottamusmiesvaalit
pam@pam.fi

